

На основу члана 17. став 2. Закона о високом образовању и члана 36. став 1. тачка 9. Статута Правног факултета Универзитета «Унион» у Београду, Савет Правног факултета Универзитета Унион у Београду на седници одржаној дана 04.07.2007.године, донео је

**ПРАВИЛНИК
О САМОВРЕДНОВАЊУ И ОЦЕЊИВАЊУ КВАЛИТЕТА**

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ Универзитета УНИОН

Бр. 250-01-5/07

· 13.07. 20 07 год.

Београд

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет правилника

Члан 1.

Овим правилником уређују се стандарди и поступци обезбеђења квалитета, стандарди самовредновања и унутрашње оцене квалитета, органи и поступак унутрашње контроле Правног факултета Универзитета УНИОН у Београду (у даљем тексту: Факултет).

Стратегија обезбеђења квалитета

Члан 2.

- (1) Факултет има Стратегију обезбеђења квалитета.
- (2) Овим правилником, у складу са Стратегијом обезбеђења квалитета, предвиђају се и уређују мере за обезбеђење квалитета, субјекти обезбеђења квалитета, области обезбеђења квалитета, поступци које спроводе органи и службе Факултета.

Принципи обезбеђења квалитета

Члан 3.

Факултет обавља своју делатност у складу са следећим принципима:

- Непрекидном и систематком раду на унапређењу студијских програма и њиховом остваривању;
- Опредељењу за изградњу организационе и друге аспекте културе квалитета;
- Повезаности образовне, научноистраживачке и стручне делатности;
- Обавезног учешћа студената у поступку самовредновања и провере квалитета.

Области обезбеђења квалитета и самовредновања

Члан 4.

(1) Факултет у вршењу своје делатности, у складу са Стратегијом обезбеђења квалитета, и принципима израженим овим правилником обезбеђује, прати и оцењује квалитет у односу на:

- Студијске програме;
- Наставни процес;
- Научно-истраживачки и стручни рад;
- Наставнике и сараднике;
- Студенте;
- Уџбенике, литературу, библиотечке и информатичке ресурсе;
- Управљање Факултетом и ненаставну подршку;
- Простор и опрему;
- Финансирање.

(2) Квалитет се прати систематски, периодичним проверама квалитета, на начин предвиђен овим правилником.

(3) Факултет обезбеђује минимум квалитета предвиђен за сваку област, односно елемент предвиђен ставом (1) овог члана.

II. СТАНДАРДИ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА И САМОВРЕДНОВАЊА

1. Органи праћења обезбеђења квалитета и самовредновања

Комисија за обезбеђење квалитета

Члан 5.

(1) Факултет има Комисију за обезбеђење квалитета (у даљем тексту: Комисија).

(2) Комисија се састоји од девет чланова, од којих су четири из реда наставника, два из реда сарадника и студената, а један из реда ненаставног особља.

(3) Комисију формира декан Факултета.

(4) Комисија има председника кога именује декан из реда наставника.

(5) Комисија је самостална у раду.

Мандат чланова комисије

Члан 6.

(1) Мандат чланова Комисије је три године, без ограничења поновног именовања.

(2) Статус члана Комисије престаје у случају смрти члана, оставке, престанка радног односа или ангажовања на Факултету, даном наступања ових чињеница.

(3) Члан Комисије може бити разрешен одлуком Комисије на образложени предлог декана, ако за разрешење гласа најмање 3 члана Комисије.

(4) Декан може, уз сагласност Наставно-научног већа, да распусти Комисију односно разреши члана кога комисија није разрешила на образложени предлог декана.

(5) Наместо члана Комисије чији је мандат престао, декан именује новог члана чији мандат траје до дана када је требало да истекне мандат члана чији је мандат престао.

Делокруг и рад Комисије

Члан 7.

(1) Комисија:

- Прати и анализира квалитет студијских програма;
- Прати испуњавање предвиђених стандарда, а нарочито минимума стандарда;
- Израђује извештаје предвиђене овим правилником;
- Иницира покретање поступака предвиђених овим правилником и другим актима Факултета.

(2) Комисија одлучује већином од укупног броја чланова Комисије, ако овим правилником није друкчије предвиђено.

(3) Против одлука Комисије допуштена је жалба ако се одлуком комисије решава о правима, обавезама или одговорности, Савету Факултета у року од 8 дана од дана пријема одлуке, а иначе није.

2. Области праћења обезбеђења квалитета

1) Квалитет студијског програма

Усклађеност студијских програма са одговарајућим у европским државама

Члан 8.

(1) Студијски програм Факултета мора бити усклађен са најмање три акредитована програма иностраних високошколских установа, од којих су најмање две високошколске установе европског образовног простора.

(2) Усклађеност се односи на упис, трајање студија, услова преласка у наредну годину и начина студирања.

Праћење квалитета студијског програма

Члан 9.

(1) Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења.

(2) Комисија прати квалитет студијских програма и најмање једном годишње анализира њихов квалитет.

(3) Комисија може, по потреби, да затражи објашњење о курикулуму-програму појединих предмета од предметног наставника, а може да затражи и мишљење експерата изван Факултета.

Анализа студијског програма

Члан 10.

- (1) Приликом анализе студијског програма, Комисија води рачуна о:
- Циљевима студијског програма и њиховој усклађености са основним задацима и циљевима Факултета;
  - Структури и садржају студијског програма у односу на опште-академске, научно-стручне и стручно-апликативне дисциплине;
  - Радном оптерећењу студената израженом кроз европски систем преноса бодова (ЕСПБ);
  - Исходу студија и стручности коју добијају студенти када заврше студије;
  - Могућности запошљавања студената после завршетка студија;
  - Мишљењу студената о студијским програмима израженом кроз анкете, посредством студентског парламента или других представника студената;
  - Сродности студијских програма са студијским програмима европских правних факултета;
  - Подстицајности курикулума да се на стваралачки начин размишља, истражује и примењују знања и вештине у пракси.

(2) О анализи квалитета, Комисија најмање једном годишње, и то до краја јула месеца, подноси декану, са предлозима за побољшање квалитета.

Минимум квалитета студијског програма

Члан 11.

(1) Приликом оцене квалитета студијског програма, Комисија нарочито води рачуна да ли је испуњен минимум квалитета студијског програма и то посебно наглашава у извештају.

(2) Сматра се да је минимум квалитета студијског програма задовољен ако су циљеви студијског програма усклађени са основним задацима и циљевима Факултета, ако радно оптерећење студената одговара оптерећењу од 60 бодова ЕСПБ по години студија и ако је студијски програм усклађен са најмање три акредитована програма иностраних високошколских установа, од којих су најмање две високошколске установе европског образовног простора.

3. Квалитет наставног процеса

Обезбеђење квалитета наставног процеса

Члан 12.

(1) Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење

и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на потребном нивоу.

(2) О обезбеђењу квалитета наставног процеса за одређени предмет стара се наставник-носилац предмета.

(3) Наставник-носилац предмета даје информације о свом предмету и начину обезбеђења квалитета на захтев Комисије, декана и других органа Факултета.

План рада

Члан 13.

(1) План и распоред предавања и вежби (план рада) познати су најкасније на почетку семестра за тај семестар, усклађени су са нормама о оптерећености студената и реализују се у складу са планираним.

(2) Наставник-носилац предмета дужан је да план рада сачини до почетка семестра, достави декану и Комисији, учини га доступним студентима и стара се о његовој реализацији.

(3) План рада садржи нарочито:

- Основне податке о предмету: назив, година, бодовима ЕСПБ, услови;
- Циљеве предмета;
- Садржај и структуру предмета;
- План и распоред извођења наставе (предавања и вежбе);
- Начин оцењивања на предмету;
- Уџбенике, односно обавезну и допунску литературу;
- Податке о наставницима и сарадницима на предмету.

(4) Комисија прати спровођење плана наставе и плана рада на појединим предметима.

(5) Начин праћења спровођења плана наставе и плана рада одређује Комисија, која може да пропише обавезу подношења извештаја, обавезу вођења дневника рада, као и друге методе праћења реализације.

(6) О резултатима спровођења плана наставе и плана рада Комисија најмање једном годишње, и то до краја јула месеца, подноси извештај декану, са предлозима за побољшање.

Величина група за рад

Члан 14.

(1) Величина групе по врстама предмета на основним студијама је:

- За предавања за академско-општеобразовне и теоријско-методолошке предмете до 300 студената, а за вежбе до 50 студената;
- За предавања за научно-стручне и стручно-апликативне предмете до 200 студената, а за вежбе до 30 студената.

(2) Величина групе на дипломским студијама (мастер студије и специјалистичке студије), за предавања је до 50 студената, а за вежбе до 25 студената.

(3) Студијским програмом одређује се који су предмети академско-општеобразовни, односно теоријско-методолошки, а који су научно-стручни, односно стручно-апликативни.

Стручна пракса и други облици практичне обуке

Члан 15.

(1) Факултет обезбеђује студентима стручну праксу у судовима, тужилаштвима, привредним друштвима и другим правним лицима, државним органима и организацијама, или могућност праћења њиховог рада, у складу са могућностима Факултета.

(2) Практична обука обезбеђује се и извођењем, односно презентацијом правничких вештина и умећа у оквиру студијског програма Факултета.

(3) У току наставе, организују се симулације суђења и других поступака, а студенти се оспособљавају кроз практичан рад за писање правних аката.

(4) Комисија посебно анализира и исказује у свом извештају облике организовања стручне праксе и цени ефекте организовања.

Радно ангажовање наставника и сарадника

Члан 16.

(1) Укупан број часова активне наставе (предавања и вежбе) у току школске године на години студија не може бити мањи од 600 часова.

(2) Радно ангажовање наставника за предавања, по правилу, износи 180 часова годишње, односно 6 часова недељно.

(3) По потреби, радно ангажовање наставника може бити мање или веће, али не веће од 12 часова недељно.

(4) Факултет има најмање 70% наставника у радном односу са пуним радним временом за извођење наставе на одређеном студијском програму у складу са ст. 1-3 овог члана.

(5) Број потребних наставника израчунава се тако што се број укупних часова предавања на одређеном студијском програму подели са бројем часова предвиђеним за максимално радно ангажовање наставника и од тога израчуна проценат од 70%, при чему се не узимају у обзир предмети за које је законом предвиђено да предавања држи лектор, односно виши лектор.

(6) Укупан број часова активне наставе које држи сарадник не може бити виши од 10 часова недељно и 300 часова активне наставе годишње.

(7) Најмање једном годишње Комисија разматра испуњност стандарда радног ангажовања наставника и сарадника и о својим запажањима обавештава декана и наставно-научно веће.

Минимум квалитета наставног процеса

Члан 17.

(1) У анализи квалитета наставног процеса води се рачуна нарочито о испуњености минимума квалитета наставног процеса.

(2) Сматра се да је минимум квалитета наставног процеса обезбеђен ако постоји план рада за сваки предмет у оквиру студијског програма; ако групе за рад не премашују величину прописану чланом 14. овог правилника за више од 20%; ако фонд часова активне наставе у току школске године на години студија није мањи од 600 часова и ако Факултет има у радном односу са пуним радним временом најмање 70% наставника у смислу члана 16. став (4) овог правилника.

4. Квалитет научно-истраживачког и стручног рада

Обезбеђење услова и подстицање научно-истраживачког рада

Члан 18.

(1) Факултет у обављању своје делатности непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког и стручног рада настојећи да обезбеди њихово јединство са наставним процесом.

(2) Факултет преко својих органа перманентно осмишљава, припрема и реализује научноистраживачке, стручне и друге програме и учествује у националним и међународним пројектима.

(3) Факултет ствара услове за научно-истраживачки рад, подстицање запослених да се баве научним и истраживачким радом, да објављују резултате свога рада, а нарочито издвајањем средстава за подстицај научно-истраживачког рада.

Програм научно-истраживачког рада

Члан 19.

(1) Факултет има програм научно-истраживачког рада.

(2) Програм научно-истраживачког рада доноси Наставно-научно веће на предлог декана.

(3) Програм се доноси за две године.

(4) Наставно-научно веће може одлучити да се донесе и средњорочни програм научно-истраживачког рада за период од пет година.

(5) Знања до којих се долази спровођењем одређених научних, истраживачких и професионалних активности, активно се укључују у наставни процес.

Издавачка делатност Факултета

Члан 20.

Факултет објављује уџбенике, монографије и друга писана дела у складу са актом о уџбеницима.

Мимимум квалитета научно-истраживачког и стручног рада

Члан 21.

Мимимум квалитета научно-истраживачког и стручног рада је обезбеђен ако Факултет има Програм научно-истраживачког рада.

5. Квалитет наставника и сарадника

Избор наставника и сарадника

Члан 22.

(1) Факултет обезбеђује квалитет наставника и сарадника пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка и провером квалитета њиховог рада у настави.

(2) Пре доношења одлуке о ангажовању на факултету за сваког кандидата који конкурише за статус наставника израђује се реферат у коме се приказује и цени дотадашњи стручни рад наставника, као и педагошке способности наставника.

(3) Реферат израђује комисија коју именује Наставно-научно веће.

(4) Комисија се састоји од најмање три наставника у звању које је најмање једнако или више од оног за које се бира кандидат, који су изабрани у то звање за једну или више ужих научних области за које се кандидат бира, од којих је најмање један у радном односу на Факултету.

Реферат о стручном раду и педагошким способностима

Члан 23.

(1) Приликом оцене стручног рада наставника, као и педагошких способности, води се рачуна, нарочито о:

- Објављеним публикацијама и њиховом значају за развој науке, посебно уџбеницима и монографијама;
- Учешћу у научним и другим пројектима;
- Учешћу на међународним и домаћим научним скуповима;
- Менторском раду са подмлатком;
- Учешћу у завршним радовима на свим нивоима студија;
- Мишљењу студената исказаном кроз анкету.

(2) Наставници су обавезни да једном у пет година доставе Факултету податке о свом стручном и педагошком раду, а на захтев декана и пре истека овог рока.

(3) Факултет може, ако околности на то упућују, да и после заснивања радног односа или ангажовања по другом основу, да изради реферат у коме се приказује и цени стручни рад и педагошке способности наставника, као и приликом одлучивања о ангажовању.

(4) У случају негативне оцене стручног или педагошког рада, Факултет ће, у зависности од разлога и њиховог значаја за обављање даљег рада наставника, указати наставнику на пропусте, са предлогом да се они исправе, привремено суспендовати наставника из наставе и/или одлучити, у складу са законом, о престанку ангажовања.

(5) Ако реферат показује да наставник испуњава услове за избор у више звање, иницираће се поступак избора у више звање, независно од заснивања радног односа или ангажовања по другом основу.

Одлука о ангажовању наставника

Члан 24.

(1) На основу одлуке Универзитета о избору у звање наставника и реферата о стручном раду и педагошким способностима, декан доноси одлуку о ангажовању наставника.

(2) Наставник мора имати најмање пет референци из уже научне области за коју се ангажује да изводи наставу.

(3) Референцом се сматра уџбеник, монографија, стручни рад, реферат на научном скупу, учешће у изради закона или подзаконског акта.

(4) Против одлуке о ангажовању није допуштена жалба.

Избор сарадника

Члан 25.

(1) За сарадника може бити изабрано лице које испуњава услове предвиђене законом и статутом Факултета.

(2) О кандидату за сарадника сачињава се извештај о испуњености услова за избор у звање сарадника.

(3) Извештај сачињава комисија коју именује декан.

(4) Комисија се именује из реда наставника Факултета.

(5) На основу извештаја Комисије декан одлучује о ангажовању сарадника.

Минимум квалитета наставника и сарадника

Члан 26.

(1) Минимум квалитета за наставника је избор у звање доцента, а за сарадника испуњење услова предвиђених законом.

(2) Наставник односно сарадник не може бити ангажован на Факултету ако не испуњава минимум услова за ангажовање.

6. Квалитет студената

Селекција студената приликом уписа

Члан 27.

(1) Факултет врши селекцију приликом уписа настојећи да обезбеди да студије упишу кандидати који су постигли најбоље резултате на тесту провере опште информисаности и склоности праву, узимајући у обзир и резултате постигнуте у претходном школовању.

(2) По основу теста провере опште информисаности и склоности праву кандидат може да освоји највише 42 бода.

(3) По основу успеха у ранијем школовању кандидат може да освоји највише 58 бодова, и то:

- За одличан успех са свим петицама у претходном школовању („Вукова диплома“) – 58 бодова;
- За одличан успех без свих петица – за сваку годину претходног школовања са одличним успехом – по 12 бодова;
- За врло добар успех – за сваку годину претходног школовања са врло добрим успехом – по 10 бодова
- За добар успех – за сваку годину претходног школовања са добрим успехом – по 9 бодова
- За довољан успех – за сваку годину претходног школовања са довољним успехом – по 8 бода

(4) Кандидат је испунио услов за упис ако освоји укупно најмање 51 бод.

(5) Решен тест се чува у досијеу студента.

(6) Факултет, по правилу, уписује на прву годину студија до 250 студената, и то оних који су освојили највише бодова по основу успеха у ранијем школовању и на тесту провере опште информисаности и склоности праву, а на осталим годинама, у зависности од пролазности са претходних година.

Селекција студената у току студија

Члан 28.

(1) У току студија Факултет обезбеђује квалитет студената оцењивањем, праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

(2) Селекција студената, оцењивање и праћење резултата спроводи се јавно, у складу са законом и актима Факултета.

(3) Гарантује се равноправност и једнакост студената без обзира на расу, боју коже, пол, сексуалну оријентацију, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа или имовинско стање.

Оцењивање студената

Члан 29.

(1) Оцењивање студената прилагођено је предмету.

(2) Наставник који је носилац предмета, у складу са законом и у договору са осталим наставницима и сарадницима на предмету одређује начин оцењивања студената за тај предмет.

(3) Наставник-носилац предмета дужан је да најкасније 30 дана пре почетка семестра у коме се тај предмет слуша, достави Комисији писан приказ начина оцењивања студената.

(4) Наставно-научно веће одредиће начин оцењивања за предмете за које није достављен приказ начина оцењивања, који важи у школској години за коју је донет.

(5) Методе оцењивања у складу су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма.

(6) Наставник је дужан да се током оцењивања судената коректно и професионално понаша, тј. да има објективан, етичан и коректан однос према студенту.

Праћење резултата оцењивања

Члан 30.

(1) Факултет прати резултате оцењивања, а по потреби проверава исправност оцењивања и предузима друге мере у случају неправилности у оцењивању.

(2) Студентска служба у року од 30 дана од дана окончања испитног рока доставља и Комисији декану извештај о резултатима испита у коме се, по предметима, нарочито исказује: број студената који су пријавили полагање испита, број студената који су полагали испит, број студената који су положили испит са приказом оцена које су постигнуте на испиту.

(3) Комисија прати и анализира резултате оцењивања и у случају сумње у правилност оцењивања која се понавља, предлаже декану предузимање одговарајућих мера.

Минимум квалитета студената

Члан 31.

(1) Минимум квалитета студената приликом уписа обезбеђује се пријемом студената који су положили тест склоности и способности, у складу са ранг листом сачињеном на основу резултата теста и успеха из претходног школовања.

(2) Минимум квалитета оцењивања студената обезбеђен је ако је за сваки предмет достављен Комисији писани приказ начина оцењивања студената.

7. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника

Члан 32.

(1) Факултет има акт о уџбеницима.

(2) Квалитет уџбеника обезбеђује се испуњавањем услова предвиђених законом, подзаконским актима и актом Факултета о уџбеницима.

(3) Наставник-носилац предмета је дужан да најкасније до почетка јула месеца за наредну школску годину достави Факултету обавештење о обавезној и факултативној литератури за свој предмет која је доступна у Србији, а Факултет је дужан да о томе информише студенте и набави довољан број примерака за продају, односно дистрибуцију преко скриптарнице.

Библиотека и компјутерска лабораторија Факултета

Члан 33.

(1) Факултет има библиотеку са одговарајућом опремом за рад за коју континуирано набавља нове библиотечке јединице.

(2) Право коришћења библиотечког фонда имају сви студенти Факултета, наставници, сарадници, запослени и друга лица у складу са актом о раду библиотеке.

(3) Претраживање библиотечког фонда обезбеђује се преко интернета.

(4) Уз библиотеку Факултет има и читаоницу у којој се налази најмање један компјутер преко кога се може претраживати библиотечки фонд.

(5) Коришћење библиотеке и читаонице обезбеђује се у трајању од најмање 12 часова дневно.

(6) Факултет има два библиотекара и једног књижничара.

(7) Факултет има компјутерску лабораторију са најмање 20 рачунара који су прикључени на интернет и доступни студентима на употребу.

(8) Рад запослених у библиотеци и компјутерској лабораторији се прати и оцењује на начин предвиђен овим правилником.

(9) Комисија у свом извештају посебно исказује оцену рада запослених у библиотеци и компјутерској лабораторији.

Минимум квалитета уџбеника, литературе, библиотеке и компјутерске лабораторије

Члан 34.

(1) Минимум квалитета уџбеника испуњен је ако Факултет има акт о уџбеницима и има дефинисану обавезну литературу за сваки од предмета која се може набавити у скриптарници Факултета.

(2) Минимум квалитета библиотеке испуњен је ако библиотека има 2000 јединица из области права, читаоницу, два библиотекара и једног књижничара.

(3) Минимум квалитета компјутерске лабораторије испуњен је ако компјутерска лабораторија има 20 рачунара прикључених на интернет и доступних студентима на употребу.

8. Квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке

Органи управљања Факултетом, други органи и чланови органа

Члан 35.

(1) Органи управљања, други органи и јединице у саставу Факултета извршавају своје обавезе у складу са законом, статутом Факултета и другим општим актима.

(2) Рад чланова органа управљања, других органа и ненаставних јединица прати се и оцењује на начин предвиђен овим правилником.

(3) Комисија исказује у свом извештају мишљење о раду органа управљања, других органа и чланова органа, на основу евиденције о раду органа, примедба на рад и резултата анкете студената.

Студентска служба

Члан 36.

Факултет има три извршиоца у студентској служби, а ако број активних студената уписаних на Факултет пређе број од 1500 студената, још по једног извршиоца на сваких 2000 студената преко овог броја.

Ненаставно особље

Члан 37.

(1) Факултет, у складу са могућностима, обезбеђује ненаставном особљу могућност за даље образовање и усавршавање, у финансијском плану издваја средства за те намене, а о коришћењу средстава одлучује декан.

(2) Број и квалитет ненаставног особља обезбеђује се у складу са стандардима за акредитацију, о чему се стара декан.

Минимум квалитета управљања Факултетом и ненаставне подршке

Члан 38.

(1) Минимум квалитета управљања Факултетом обезбеђен је ако Факултет има конституисане органе у складу са законом и статутом Факултета.

(2) Минимум квалитета студентске службе испуњен је ако студентска служба има три извршиоца и још по једног извршиоца на сваких 2000 студената преко броја од 1500 студената.

(3) Минимум квалитета ненаставне подршке обезбеђен је ако су у финансијском плану Факултета предвиђена средства за образовање и усавршавање ненаставног особља и ако је план већим делом реализован.

9. Квалитет простора и опреме

Простор за извођење наставе

Члан 39.

(1) Факултет обавља делатност у простору укупне (брuto) површине од 1.546,20 м², а настава се организује у две смене.

(2) Факултет користи две канцеларије за потребе студентске службе и једну за потребе секретаријата.

(3) Факултет има две сале за извођење наставе, и то једну капацитета од 230 места, а другу капацитета од 120 места.

(4) Факултет има и четири слушаонице капацитета од 60 места, као и компјутерску лабораторију капацитета од 40 места која се користи двонаменски – за потребе наставе и рад на компјутерима, као и за седнице органа Факултета.

Опрема

Члан 40.

(1) Факултет обезбеђује у оквиру компјутерске лабораторије, односно библиотеке могућност фотокопирања, штампања, скенирања и нарезивања ЦД-а).

(2) Факултет има одговарајућу опрему за ивођење наставе, а нарочито пројекторе („видео-бимове“), компјутерску мрежу и приступ интернету у свакој слушаоници са опремом која омогућава видео, односно интернет презентације у салама, односно слушаоницама.

(3) Опрема Факултета омогућава доступност информација у електронском облику и коришћење ресурса у образовне, односно научне сврхе.

Минимум квалитета простора и опреме

Члан 41.

(1) Минимум квалитета простора обезбеђен је ако је обезбеђено најмање 2 м² бруто простора (бруто површине) по студенту за студенте који су се први пут уписали на одређену годину студија, односно имају обавезу похађања наставе.

(2) Минимум квалитета опреме обезбеђен је ако опрема Факултета омогућава доступност информација у електронском облику, постоји изграђена компјутерска мрежа и опреме која омогућава видео презентације у салама и слушаоницама.

10. Финансирање

Извори финансирања и финансијски план

Члан 42.

(1) Делатност Факултета финансира се из следећих извора:

- Средства која обезбеђују оснивачи у складу са законом и оснивачким уговором;
- Школарине;
- Донација, поклона и завештања;
- Средства (фондова) за финансирање научно-истраживачког и стручног рада;
- Средства намењених за финансирање пројеката и уговора у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултантских услуга;
- Накнаде за комерцијалне и друге услуге;
- Прихода од оснивачких права, чланских права и хартија од вредности;
- Других извора, у складу са законом.

(2) Финансијским планом и његовом реализацијом обезбеђује се финансијска стабилност и ликвидност у дужем временском периоду.

Транспарентност података о финансирању

Члан 43.

Факултет обезбеђује јавност и транспарентност података о изворима финансирања и употреби финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун.

Минимум квалитета финансирања

Члан 44.

Минимум квалитета финансирања испуњен је ако ниједан пословни рачун Факултета није био блокиран у току пословне године.

11. Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Обезбеђење улоге студената у самовредновању и провери квалитета

Члан 45.

(1) Улога студената у самовредновању и провери квалитета обезбеђује се:

- Обезбеђењем услова за рад студентског парламента;
- Омогућавањем рада студентским организацијама;
- Разматрањем предлога студентских организација и одлучивањем о предлозима;
- Учешће представника студената у раду органа и тела Факултета, у складу са статутом Факултета;
- Анкетирањем студената о квалитету.

(2) Пре увођења промене у постојећи студијски програм, увођења новог студијског програма или укидања постојећег, Наставно-научно веће може затражити мишљење студената о томе.

(3) Мишљење студената прибавља се изјашњењем студентског парламента, анкетом студената или на други начин.

Анкетирање студената

Члан 46.

(1) Анкетирање студената спроводи се једном годишње, и то крајем летњег семестра, а за једносеместралне предмете који се слушају у зимском семестру – крајем зимског семестра.

(2) Питања у анкети се односе на студијски програм, наставни процес, наставнике и сараднике, оцењивање, уџбенике и литературу, управљање Факултетом, ненаставно особље, простор и опрему.

(3) Комисија анализира резултате анкете, а нарочито поновљене сугестије и замерке које истиче већи број студената, а резултат анализе износи у свом извештају који доставља и студентском парламенту.

(4) Резултати анкете чине се на одговарајући начин доступним наставницима, сарадницима и ненаставном особљу у делу који се односи на њих.

(5) Анкета је саставни део овог правилника.

Минимум квалитета улоге студената

Члан 47.

Минимум квалитета улоге студената обезбеђен је ако, у складу са законом, студенти имају представнике у Савету Факултета и Наставно-научном већу, ако је конституисан студентски парламент и ако се анкетирање студената спроводи у роковима предвиђеним овим правилником.

12. Систематско праћење и периодична провера квалитета

Обавеза праћења и провере квалитета

Члан 48.

(1) Факултет у складу са законом и овим правилником, у свим областима обезбеђења квалитета:

- континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши појединачне провере;
- обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета;
- обезбеђује повратну информацију од послодаваца, службе за запошљавање, својих бивших студената и других организација;
- обезбеђује податке за упоређење са страним високошколским установама у погледу квалитета

(2) Факултет, на начин предвиђен овим правилником, спроводи периодично самовредновање најмање једном годишње.

(3) Резултати самовредновања изражавају се извештајем Комисије.

(4) Факултет најмање једном у три године спроводи вредновање ангажовањем одговарајућих лица изван Факултета у циљу провере испуњености стандарда предвиђених овим правилником (екстерно вредновање).

(5) Одлуку о екстерном вредновању доноси Савет Факултета.

(6) Резултати екстерног вредновања изражавају се извештајем.

(7) О резултатима самовредновања и екстерног вредновања Факултет упознаје наставнике и сараднике, студенте преко студентских организација, Комисију Републике Србије за акредитацију и проверу квалитета и јавност.

Прикупљање информација о обезбеђењу квалитета

Члан 49.

(1) У областима обезбеђења квалитета предвиђеним овим правилником, Комисија континуирано прикупља информације о обезбеђењу квалитета.

(2) Комисија може да захтева од органа Факултета, службе или запосленог да јој достави одређене податке, односно повремено доставља податке из области обезбеђења квалитета предвиђених овим правилником, те да у том циљу одреди рокове и врсту података који јој се достављају.

(3) Комисија може да захтева од декана да преко служби обезбеди податке о страним високошколским установама ради упоређивања квалитета.

(4) О пропуштању достављања података Комисија обавештава декана, односно Савет факултета и тражи предузимање одговарајућих мера.

Обезбеђење спровођења утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета

Члан 50.

(1) О обезбеђењу спровођења утврђених стандарда старају се органи и службе Факултета, а нарочито декан, наставно-научно веће и Комисија.

(2) Комисија у свом извештају нарочито цени остваривање предвиђених стандарда и предлаже органима Факултета доношење одговарајућих одлука и предузимање других мера у циљу обезбеђења испуњења стандарда.

(3) Комисија у свом извештају нарочито цени и да ли се поступци предвиђени за оцењивање квалитета спроводе на начин предвиђен овим правилником.

III. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Почетак тока рока за достављање извештаја о стручном и педагошком раду

Члан 51.

Рок од пет година предвиђен чланом 23. став (2) овог правилника почиње да тече од 01. јануара 2008. године.

Дужност сачињавања почетног извештаја

Члан 52.

Комисија приликом конституисања и отпочињања са радом сачињава извештај о затеченом стању квалитета на основу мерила предвиђених овим правилником, на начин предвиђен за сачивање годишњег извештаја, у року од 30 дана од дана конституисања Комисије.

Публиковање правилника

Члан 53.

Овај правилник се објављује на сајту Факултета, на огласној табли факултета и у оквиру штампане брошуре о Факултету.

Ступање правилника на снагу

Члан 54.

Овај правилник ступа на снагу првог дана након објављивања на огласној табли Факултета.

Председник Савета

Дипл. инг. Слободан Бацевић

САДРЖАЈ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ.....	1
Предмет правилника	1
Члан 1.....	1
Стратегија обезбеђења квалитета	1
Члан 2.....	1
Принципи обезбеђења квалитета.....	1
Члан 3.....	1
Области обезбеђења квалитета и самовредновања	2
Члан 4.....	2
II. СТАНДАРДИ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА И САМОВРЕДНОВАЊА.....	2
1. ОРГАНИ ПРАЋЕЊА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА И САМОВРЕДНОВАЊА.....	2
Комисија за обезбеђење квалитета	2
Члан 5.....	2
Мандат чланова комисије.....	2
Члан 6.....	2
Делокруг и рад Комисије.....	3
Члан 7.....	3
2. ОБЛАСТИ ПРАЋЕЊА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА	3
1) <i>Квалитет студијског програма</i>	3
Усклађеност студијских програма са одговарајућим у европским државама.....	3
Члан 8.....	3
Праћење квалитета студијског програма	3
Члан 9.....	3
Анализа студијског програма.....	4
Члан 10.....	4
Минимум квалитета студијског програма	4
Члан 11.....	4
3. КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА	4
Обезбеђење квалитета наставног процеса	4
Члан 12.....	4
План рада.....	5
Члан 13.....	5
Величина група за рад	5
Члан 14.....	5
Стручна пракса и други облици практичне обуке.....	6
Члан 15.....	6
Радно ангажовање наставника и сарадника	6
Члан 16.....	6
Минимум квалитета наставног процеса.....	7
Члан 17.....	7
4. КВАЛИТЕТ НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА	7
Обезбеђење услова и подстицање научно-истраживачког рада.....	7
Члан 18.....	7
Програм научно-истраживачког рада.....	7
Члан 19.....	7
Издавачка делатност Факултета	7
Члан 20.....	7
Минимум квалитета научно-истраживачког и стручног рада	8
Члан 21.....	8
5. КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА	8
Избор наставника и сарадника.....	8
Члан 22.....	8
Реферат о стручном раду и педагошким способностима.....	8
Члан 23.....	8
Одлука о ангажовању наставника.....	9
Члан 24.....	9
Избор сарадника.....	9
Члан 25.....	9
Минимум квалитета наставника и сарадника	9
Члан 26.....	9

6.	КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА	9
	Селекција студената приликом уписа	9
	Члан 27.....	9
	Селекција студената у току студија.....	10
	Члан 28.....	10
	Оцењивање студената	10
	Члан 29.....	10
	Праћење резултата оцењивања	11
	Члан 30.....	11
	Минимум квалитета студената	11
	Члан 31.....	11
7.	КВАЛИТЕТ УЦБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА.....	11
	Квалитет уцбеника	11
	Члан 32.....	11
	Библиотека и компјутерска лабораторија Факултета	12
	Члан 33.....	12
	Минимум квалитета уцбеника, литературе, библиотеке и компјутерске лабораторије.....	12
	Члан 34.....	12
8.	КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ФАКУЛТЕТОМ И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ	12
	Органи управљања Факултетом, други органи и чланови органа	12
	Члан 35.....	12
	Студентска служба.....	13
	Члан 36.....	13
	Ненаставно особље	13
	Члан 37.....	13
	Минимум квалитета управљања Факултетом и ненаставне подршке	13
	Члан 38.....	13
9.	КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ.....	13
	Простор за извођење наставе	13
	Члан 39.....	13
	Опрема	14
	Члан 40.....	14
	Минимум квалитета простора и опреме.....	14
	Члан 41.....	14
10.	ФИНАНСИРАЊЕ	14
	Извори финансирања и финансијски план.....	14
	Члан 42.....	14
	Транспарентност података о финансирању	15
	Члан 43.....	15
	Минимум квалитета финансирања	15
	Члан 44.....	15
11.	УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА.....	15
	Обезбеђење улоге студената у самовредновању и провери квалитета	15
	Члан 45.....	15
	Анкетирање студената	15
	Члан 46.....	15
	Минимум квалитета улоге студената	16
	Члан 47.....	16
12.	СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА	16
	Обавеза праћења и провере квалитета.....	16
	Члан 48.....	16
	Прикупљање информација о обезбеђењу квалитета	17
	Члан 49.....	17
	Обезбеђење спровођења утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета	17
	Члан 50.....	17
III.	ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	17
	Почетак тока рока за достављање извештаја о стручном и педагошком раду	17
	Члан 51.....	17
	Дужност сачињавања почетног извештаја	17
	Члан 52.....	17
	Публиковање правилника.....	18
	Члан 53.....	18
	Ступање правилника на снагу.....	18
	Члан 54.....	18